

Správa z hodnotenia vzdelávania a učiteľov na Fakulte stredoeurópskych štúdií študentmi v AR 2018/2019

Hodnotenie vzdelávania a učiteľov je jedným z hlavných zdrojov informácií v procese zabezpečovania kvality na FSS. Právo študentov, aby aspoň raz za rok sa mohli vyjadriť k otázkam kvality vzdelávania je predpísané Zákonom o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 131/2002 Z.z. a je ukotvené aj v Študijnom poriadku UKF.

Fakulta stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre formuluje ciele vnútorného systému kvality v súlade s vnútorným predpisom č. 21/2013 Zabezpečenie kvality vzdelávania na UKF v Nitre a v súlade nadefinovaným vnútorným dokumentom fakulty s názvom „Systém zabezpečenia kvality“, ktorý sa nachádza na: <https://www.fss.ukf.sk/index.php/sk/uradna-tabula/system-zabezpecenia-kvality>.

Hodnotenie vzdelávania a učiteľov sa uskutočňuje v záujme neustáleho zlepšovania vzdelávacej činnosti na našej fakulte a v záujme korektných vzťahov medzi pedagógmi a študentmi. Na základe údajov získaných hodnotením vyučovacieho procesu a podmienok štúdia sa ľahšie identifikujú prípadné problémy a ich odstránenie prispieva k vytvoreniu čo najvhodnejších podmienok pre štúdium. V rámci prieskumu študenti môžu anonymne poukázať aj na prípadné negatívne javy a predkladať návrhy na zlepšenie podmienok štúdia na FSS.

Zber údajov prebiehal pomocou anonymného dotazníkového prieskumu. Dotazníky pozostávali z 21 hlavných otázok, z ktorých niektoré obsahovali aj početné podotázky. Dotazníky obsahovali uzatvorené aj otvorené otázky. Na každú uzatvorenú otázku bol možný výber odpovede na dané tvrdenie nasledovne: úplne súhlasím – čiastočne súhlasím – čiastočne nesúhlasím – úplne nesúhlasím – neviem. Otázky dotazníkov boli naformulované tak, aby boli hodnotené všetky štandardy ESG v čo najväčšej miere.

Pomocou dotazníkového prieskumu sme získali informácie o nasledovných oblastiach štúdia: študijný program, študijný predmet, uskutočňovanie vzdelávania, hodnotenie študentov vyučujúcim, odborná a didaktická kompetencia vyučujúceho, študijné zdroje na podporu vzdelávania študentov, materiálno-technické zabezpečenie výučby a na zabezpečenie informovanosti študentov o rozličných výzvach (Erasmus+, konferencie, štipendiá, atď.) – otázky boli sformulované v súlade s ESG 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Pri zbere údajov nám pomáhali zástupcovia študentov v Akademickom senáte fakulty aj univerzity, Študentského parlamentu a študenti doktorandského štúdia (v súlade s ESG 3).

V rámci prieskumu sme hodnotili 878 dotazníkov. Dotazníky boli pripravené v slovenskom a maďarskom jazyku, obsahovali totožné otázky. Počet odovzdaných slovenských dotazníkov bolo 292, maďarských bolo 586. Zapojení študenti reprezentovali všetky študijné programy, ktoré zabezpečuje fakulta. 14% respondentov tvorili muži a 86% ženy. 85% respondentov tvorili študenti I. stupňa štúdia, 15% opýtaných tvorili študenti II. stupňa štúdia. Hodnotených bolo 42 pedagógov, ktorí v zimnom semestri akademického roka 2018/2019 zabezpečovali výučbu povinných alebo povinne voliteľných predmetov.

Pri vyplňovaní dotazníkov sa nevyskytli žiadne vážnejšie problémy. Aby sme zvýšili efektivitu celého procesu, na hodnotenie štúdia sme vyčlenili nevyhnutne potrebný čas na začiatku alebo konci vyučovacích hodín.

Vyplnené dotazníky sa spracovali pomocou EvaSys systému, ktorý nám umožnil vyhodnotiť niektoré oblasti aj v komparácií spracovaných výsledkov z predchádzajúcich rokov. Porovnávali sa roky 2017, 2018 a 2019. Príslušné časti vyhodnotených výsledkov boli poskytnuté jednotlivým vyučujúcim a sumárne hodnotenia za jednotlivé pracoviská boli doručené vedúcim pracovníkom. Vedúci zamestnanci pracovísk individuálne riešia prípadné problémy, ak sa vyskytli. Kompletne sumárne výsledky za fakultu, ktoré nám poskytujú prehľad o jednotlivých oblastiach hodnotenia, uvádzame v prílohe.

Pri porovnaní sumárnych údajov za fakultu s údajmi za minulé roky môžeme konštatovať, že nenastali veľké zmeny v hodnotených atribútoch, študenti hodnotili podmienky štúdia na fakulte kladne.

Je potešujúce, že veľká väčšina (84,6%) študentov dokázala absolvovať skúšku z hodnoteného predmetu už v 1. termíne (12,5% študentov v 2. termíne, 2,9% študentov v 3. termíne).

Podľa 90,3% študentov fakulta poskytuje dostatočné informácie o študijných programoch (2017: 85,7%, 2018: 93,4%) (ESG 2). Je pozitívne, že viac študentov si myslí (89,3%), že predmety zodpovedajú profilu absolventa, ako pred rokom (2017: 83,7%, 2018: 86,8%) (ESG 2). Náročnosť študijného plánu považuje 83,9% študentov za adekvátnu (2017: 81%, 2018: 84%). 71,8% študentov považuje obsah predmetu zverejnený v informačnom liste za zaujímavý, čo predstavuje mierne zhoršenie v porovnaní s minuloročnou hodnotou (2017: 70,4%, 2018: 77,2%) (ESG 3). 90,9% študentov tvrdí, že sylaby a ciele predmetu boli jasne stanovené na začiatku výučby (2017: 90,6%, 2018: 92,9%) (ESG 3). Ohľadne pripravenosti pedagógov sa vyjadrilo kladne 91,4% študentov (2017: 93%, 2018: 95,1%) (ESG 3 a 5). Pri

otázke o adekvátnosti počtu kreditov vo vzťahu k nárokom pedagógov v rámci vyučovacieho predmetu nastal mierny pokles, (2019: 86,6%, 2018: 90,8%, 2017: 89,2%) (ESG 3). Pri hodnotení používania IKT prostriedkov 89,2% študentov potvrdilo použitie IKT počas výučby (2017: 86,5%, 2018: 94,2%) (ESG 7). Je to veľmi dobrý pomer, nakoľko s potrebou používania IKT prostriedkov v rámci vyučovania hodnoteného predmetu súhlasilo 71,1% študentov. Používanie ostatných didaktických pomôcok potvrdilo 75,6% študentov (2017: 71,7%, 2018: 79,4%). Podľa 91,7% študentov vyučujúci dodržal sylaby (2017: 91,4%, 2018: 96,3%). Musíme poznamenať, že 82,9% respondentov sa vyjadrilo pozitívne ohľadne otázky, či poznajú informačný list predmetu. Dostupnosť pedagóga počas konzultačných hodín potvrdilo 93,7% študentov (2017: 90,7%, 2018: 94,6%). Je to zaujímavé aj preto, lebo účasť na konzultačných hodinách potvrdilo iba 14,3% študentov, 85,7% študentov nevyužilo túto možnosť. K otázke včasného zverejnenia termínov skúšok v AIS sa vyjadrilo 95,2% študentov pozitívne (2017: 92,6%, 2018: 95,7%) (ESG 3). Prístupnosť študijnej literatúry študenti hodnotili podobne, ako pred rokom, 90% študentov si vie zabezpečiť odbornú literatúru v rámci UKF (2017: 80,3%, 2018: 90,3%) (ESG6).

56,1% študentov by pri opätovnom výbere vysokej školy a odboru by si vybralo opäť našu fakultu a ten istý odbor (2017: 60,8%, 2018: 61,5%), 32,1% respondentov sa nevedelo vyjadriť k tejto otázke.

Hodnotenie odbornej a didaktickej kompetencie vyučujúcich vyznelo vcelku aj v tomto roku pozitívne. Podľa 91,7% respondentov vyučujúci podporoval vzájomný rešpekt vo vzťahu študent-pedagóg (2018: 92,4%). 87,1% študentov potvrdilo, že pedagóg využíval inovatívne vzdelávacie metódy (2018: 89,1%). V hodnotiacich hárkoch študenti veľmi pozitívne hodnotili takýto prístup pedagógov.

Oblasť materiálo-technického zabezpečenia výučby bola hodnotená vysoko pozitívne. Podľa 93,5% študentov sú učebne vhodné zariadené (2017: 91,7%, 2018: 95,6%). V odpovediach na otvorené otázky sme našli pripomienky aj v tomto smere. Niektorí študenti by privítali ešte vyspelejšie technické vybavenie miestností, resp. rýchlejšie bezdrôtové pripojenie na internet. V roku 2019 došlo k rozšíreniu prístupových bodov na internet v budove fakulty, čo by sa malo prejavovať kladne aj v rýchlosti a dostupnosti WiFi siete.

Pri hodnotení odpovedí na otvorené otázky sme sa stretli u viacerých študentov s nasledovnými pripomienkami: žiadajú viac cudzích jazykov (zvýšiť počty hodín, zavedenie nových jazykov, ako francúzsky jazyk, taliansky jazyk, španielsky jazyk, ruský jazyk) – požiadavka sa vyskytla najmä u študentov regionálneho cestovného ruchu (RCR16b

a RCM16b), menej teórie, viac cvičení a praxe (najmä RCR16b, RCM16b, PEM15b), lepší prístup niektorých pedagógov, lepší rozvrh, viac exkurzií. Mnohí študenti sa sťažovali, že nie sú informovaní, resp. neskoro sú informovaní o zrušení alebo o zmene výučby. Veľmi pozitívne boli hodnotené exkurzie (SAS15b, SAS15m, RCR16b, RCM16b, PEM15b, ZSP15m).

Niektorí študenti vyjadrili názor, že študujú aj také predmety, ktoré nie celkom súvisia s ich študijným programom a žiadajú viac výberových predmetov (PEM15b).

Študenti učiteľstva maďarského jazyka a literatúry v kombinácii by radi privítali, ak by sa častejšie otvorili povinne voliteľné a výberové predmety.

Niektorí študenti poukázali na prístup niektorých pedagógov. V niektorých prípadoch by privítali prísnejší prístup, v iných prípadoch považujú nároky pedagógov za privysoké. Študenti programu maďarsko-slovenský bilingválny mediátor sú za rozšírenie a prehĺbenie predmetov týkajúcich sa odborného slovenského jazyka. Časť študentov predškolskej a elementárnej pedagogiky by privítala zavedenie talentových skúšok.

Často sa objavila aj poznámka, že by nič nezmenili, všetko je dobré tak, ako je teraz.

Z odpovedí na otvorené otázky sme sa dozvedeli, že študenti veľmi kladne hodnotili odbornú aj pedagogickú prax. V niektorých prípadoch sa sťažovali na rozdielne nároky a podmienky praxe. Veľmi sa páčila študentom práca v študentských organizáciách (JUGYIK, DH) a vysoko si cenia priateľov získaných na univerzite. Ako najkrajší zážitok veľa študentov uviedlo získanie nových priateľov, úspešné skúšky a úspešné uzavretie školského roka.

Bez ohľadu na študijný program a stupeň štúdia študenti si veľmi cenili mobility, súťaže, systém štipendií a pestrú ponuku pracovných možností v Nitre. Je potešujúce, že študenti boli spravodliví aj voči pedagógom, nakoľko okrem vyjadrenia kritiky veľmi často poukázali na odbornú erudovanosť, férový prístup a vynikajúci humor pedagógov.

Po zosumarizovaní výsledkov a na základe konkrétnych zistení navrhujeme nasledovné opatrenia pre odstránenie jednotlivých nedostatkov:

Navrhované opatrenia pre odstránenie nedostatkov v oblasti hodnotenia študijného programu:

Oblasť zistenia	Nedostatok	Opatrenia	Zodpovedný
Zapojenie študentov do inovácie študijných programov (ESG 2)	Nedostatočná ponuka výberových predmetov v ponuke	Vytvorenie nových výberových predmetov	Garant študijného programu Vedúci pracoviska, Tútor študijnej skupiny

Zvýšenie motivácie študentov o dosahovanie kvalitných výsledkov v ich štúdiu (ESG 3)	Nedostatočný počet povinne voliteľných a výberových predmetov v rozvrhu	Zaradenie vyššieho počtu povinne voliteľných a výberových predmetov do rozvrhu	Vedúci pracoviska, rozvrhár pracoviska
--	---	--	--

Navrhované opatrenia pre odstránenie nedostatkov v oblasti pôsobenia pedagóga:

Oblasť zistenia	Nedostatok	Opatrenia	Zodpovedný
Komunikácia so študentami (ESG 5)	Nedochvilnosť, neinformovanie študentov o neprítomnosti na vyučovacej hodine, resp. na konz. hod.	Častejšia kontrola prítomnosti, opatrenia na zabezpečenie včasnej informovanosti študentov	Vyučujúci, vedúci pracoviska, sekretariát pracoviska
Prístup pedagógov (ESG 5)	Neadekvátne nároky na vedomosti študentov	Konzultácie vedúceho pracoviska s dotknutými pedagógmi, dohľad vedúceho pracoviska	Vedúci pracoviska, vyučujúci

Navrhované opatrenia pre odstránenie nedostatkov v oblasti hodnotenia informačných systémov :

Oblasť zistenia	Nedostatok	Opatrenia	Zodpovedný
Technické vybavenie miestností (ESG 7)	Opotrebovaná technika	Postupná výmena opotrebovanej a zastaranej techniky	Fakultný technik Tajomníčka fakulty

Na Fakulte stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre aj naďalej budeme venovať veľkú pozornosť zabezpečeniu kvality v súlade s platnými legislatívnymi predpismi a politikou kvality na UKF a systémom zabezpečenia kvality na FSS. Pravidelne budeme sledovať, vyhodnocovať a aktualizovať parametre kvality, aby sme pre našich študentov zabezpečili moderné a na trhu práce uplatniteľné vzdelanie.

Príloha: Hodnotenie štúdia FSS 2019.pdf

RNDr. Ladislav Szekeres, PhD.